אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תשיט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ז שבט תרע"ה - סנט גאלן
נמען: ד"ר משה זיידל

יש להתחמש בגבורת רוח מול המשברים, ו'חלק יעקב' הוא להכיר את הפלאות שמסתתרים בחושך. מהאפלה תצא אורה גדולה, ונחלת ה' תחיה. חובה להציל נפשות בארץ, וגם עשייה קטנה היא 'פיקוח נפש'. הרב קוק, רעייתו וצבי יהודה סבלו בגרמניה משנאת הרוסים. בנותיו ביפו. ד"ר לוין אינו כותב, ואולי נעשה נתין עות'מאני.

עיקרי הדברים

- גבורת רוח במשבר.
- אור מתוך החושך.
- פיקוח נפש לארץ.
- המשפחה.

נוסח האגרת

ב"ה[1], [סט-גללין] כ"ז שבט העת"ר[2]

עתרת שלו'[3] וברכה לכי'[4] ידי"נ[5] חביבי הרה"ח[6] אוצר נחמד ויקר מר משה ד"ר[7] זיידל שליט"א[8] וכא"ל[9] שלו' וברכת ד'.

שמחתני, יקירי, בדבריך היקרים בשבתי פה במגורי-גלותי, והנני בכל יום מצפה לרחמי שמים ואור חסד אשר יופיע על העולם הנתון בעבי-מחשכים, ונזכה לשוב אל הקודש ברוח נכון לעבוד ולמשא בעבודת ד' וישראל עמו. אמנם בגבורת-רוח גדולה צריכים כעת להתחמש, לשאת במנוחת-לבב ובנפש שוקטה את כל שטפי המשברים והגלים ההומים בים האנושיות הגדול אשר פרצו חקם, ויגרש מימם רפש וטיט. אבל זה הוא חלק יעקב מאז להכיר מפלאות אל מסתתר בתוך המון הרי חושך, וסמוך ובטוח לבנו, כי מאפלה נדחה זו תצא בקרוב אורה גדולה להחיות עמים רבים ולהאיר רוח לאומים, ועל גביהם לעורר לתחיה-עולמים את נחלת ד' הנהלאה, ברתא דיעקב, הסובלת שכם אחד על כל משפחת-האדם הגדולה הנתונה בעוצר רעה ויגון, ו"טוב ד' לקויו לנפש תדרשנו".

והנה כן יחד עם נשיאת-הדע למרחוק חייבים אנו לעשות עד כמה שהיד מגעת להצלת נפשות לשעה. מצב בני א"י[10] כעת נורא ואיום הוא, ועד כמה שאפשר אין קצה לעומק החיוב לעשות

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 העת"ר - השנה תרע"ה (1914/1915) - בצירוף אותיות
3 שלו' - שלום
4 לכי' - לכבוד
5 ידי"נ - ידיד נפשי
6 הרה"ח - הרב החסיד
7 ד"ר - דוקטור
8 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9 וכא"ל - וכל אשר לו
10 א"י - ארץ ישראל

לטובתם, מעט הוא העזר שאוכל להמציא להם, בכל-זאת לא ארף ידי בעה"י[11] ממה דאפשר, ואם יש ביד כבודך, ידידי, לעשות איזה דבר, במקום שדבריך נשמעים, אל תקטן בעיניך כל עשיה קטנה, כי הכל עולה כעת לפקוח-נפש במלא מובן המלה.

כיונת, יקירי, אל האמת, כי הננו מתגוררים פה ביחד, עם רעיתי ועם צבי יהודה שי'[12]. הרבה סבלנו באשכנז משנאת הרוסים, ביפו הנחנו כעת עם בני משפחתנו שי' את בנותי. קבלנו מהם מכתבים. אקוה לשמו יתי'[13], שלא יחסרו להם האמצעים להוצאתם המוכרחת, עד אשר יזכנו השי"ת[14] ברחמיו לשוב לאה"ק[15] לחיים ולשלו'[16]. וכמו-כן מיתר בני משפחתי, אקוה בעה"י שיתכלכלו בהצמצום הראוי לפי הזמן בלא מחסור. ועמנו פה בחסדי השי"ת לא נחסר כל הנדרש להחיים הגשמיים. אמנם עינינו ולבנו לארץ חמדה בכל יום ויום, ודי יתן הטוב, ויזכנו לספר בציון ישועת ד', בהזריחו אור ישועתו בקרוב.

בעת אשר הזדמנתי בבזל, בבית ידידנו הרב ד"ר כהן נ"י[17], כתבתי אליך ד"ש[18] במכתב של בני הרב שאמרו שישלחו לך, וכפי הנראה לא קבלת עדיין את מכתבם. שמחתי להמצא שמה בחוג אנשים אוהביך ומוקירי ערכך החביב,

מידידנו הד"ר[19] לוין שי' לא הגיעני שום מכתב מאז נסעתי מאה"ק[20], והדבר יחשב גם לי לפלא. וכבר דרשתי עליו במכתבים לביתנו. אקוה שיודיעני משלומו. ואולי יתעורר לכתב בקרוב. כפי הנראה אם הוא נתין רוסי נעשה כבר לעותמני, כאשר עשו רבים, שרק לא הי'[21] להם מעצור מזה, כדי להפטר מהגלות, אשר נגזרה על נתיני רוסיא, אנגליה וצרפת.

מאד אשמח אם תשמחני במכתביך היקרים בבירור מכל אשר עמדך בחומר וברוח.

והנני חותם בברכה ועתרת שלו' לך ולכא"ל[22] כנפשך היקרה ונפש אוהבך הנאמן, מצפה אשרך וטובך, המיחל לתשועת ד' על עם ד' הגוי כולו, ועל כל יצוריו המיחלים לחסדו,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 בעה"י - בעזרת השם יתברך
12 שי' - שיחיה
13 יתי' - יתברך
14 השי"ת - השם יתברך
15 לאה"ק - לארץ הקודש
16 ולשלו' - ולשלום
17 נ"י - נרו יאיר
18 ד"ש - דרישת שלום
19 הד"ר - הדוקטור
20 מאה"ק - מארץ הקודש
21 הי' - היה
22 ולכא"ל - ולכל אשר לו